

Mini “Ekonomi” Sözlüğü

“Ekonomi”, günlük yaşantımızda çok sık duyduğumuz sözcüklerden biri. Üstelik de genellikle anlamını pek anlayamadığımız bir sözcük!

Ekonomi deyince çoğumuzun aklına para gelir. Ancak ekonomi yalnızca parayla ilgili bir konu değildir. Gereksinimlerimiz, kaynaklarımız, üretim, tüketim gibi konular hep ekonominin alanına girer. Yaşayabilmek için yaptığımız üretimler, ürettiklerimizi paylaşmamız gibi etkinliklerimiz ekonominin önemli birer parçasıdır. Ekonomi, “iktisat” olarak da bilinir. Ekonomi sözcüğü, Yunanca “ev” anlamına gelen “oikia” ve “kural” anlamına gelen “nomos” sözcüklerinden köken alır ve “ev kuralları” anlamına gelir.

Arz, “sunma” anlamına gelir. Örneğin, mahalle pazarlarında çeşitli sebze ve meyveler satış için halka sunulur.

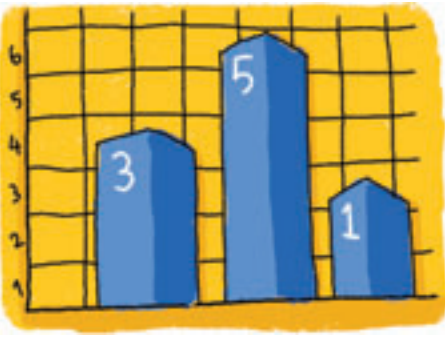
Enflasyon, paranın değerinin ve insanların alım gücünün azalmasıdır. İnsanların, belli bir miktar parayla daha çok şey satın alabilirken, daha az şey satın alabilir hale gelmesidir.

Fiyat, ürünlerin “el değiştirmesi”, yani alım satımı sırasında ödenen para miktarıdır. Fiyat, insanların bir ürüne olan talebine ve bu ürünün satışa sunulan miktarına göre belirlenir.

Gereksinimler, herhangi bir şeye duyduğumuz isteklerdir. Örneğin, karnımızı doyurmaya, giyinmeye, dergi okumaya, yolculuk yapmaya gereksinim duyarız.

Grafik, sayısal bilgilerin çizgilerle ya da şekillerle gösterimidir. Grafik, aslında sayısal bilgileri anlamamızı kolaylaştıran bir tür "özet"e benzer. Tüm sayısal bilgileri tek tek incelemek yerine bir grafik üzerinde gördüğümüzde daha kolay anlarız. Ekonomide birçok bilgi grafiklerle gösterilir.

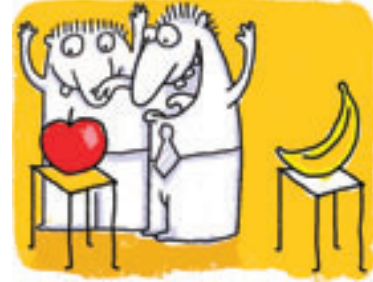
İstihdam, çalışmak ve gelir sağlamak isteyen insanların kendi istekleriyle çalışmalarıdır.

Kaynak, ürünlerin üretimi için gereken makine, arazi, insan gücü, para gibi şeylere denir. Örneğin, oyuncak üretiminde kullanılan kaynaklar, makineler, fabrika arazisi, fabrikada çalışan işçiler ve fabrika sahibinin bu iş için kullandığı paradır.

Talep, "isteme" anlamına gelir. Örneğin, herkes muz değil de elma yemek istiyorsa bu, elmaya çok "talep" olduğu anlamına gelir.

Tasarruf, paramızı harcamayıp gerektiğinde kullanmak üzere saklamamız anlamına gelir. Harçlıklarımızın bir kısmını kumbaramıza atmak "tasarruf"tur.

Ürün, gereksinimlerimizi karşılamak amacıyla üretilen ve satışa sunulan "mal" ya da "hizmet"tir. Örneğin ekmek, giysi, ayakkabı, otomobil ya da bilgisayar satın aldığımız "mal"lardır. Ayrıca sinemada film izlemek, berberde saçımızı kestirmek gibi "hizmet"leri de satın alabiliriz.

Tüketim, insanların gereksinimlerinin karşılanması için ürünlerin kullanılması ya da harcanmasıdır. Ekmek, giysi, ayakkabı, otomobil, bilgisayar satın almak ya da sinemaya gitmek, berberde saç kestirmek gibi.

Üretim, gereksinimlerimizi karşılamak üzere "ürün" elde edilmesidir. Pamuktan kumaş üretilmesi gibi.

Meltem Ceylan
mceylan@darussafaka.k12.tr
Çizimler: Gökçe Akgül
Kaynak
<http://www.socialstudiesforkids.com/subjects/economics.htm>